

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะได้กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษา โดยจะแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. ประวัติและการจัดการศึกษาโดยสังเขปของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการก่อตั้ง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการจัดการศึกษาโดยสังเขป ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนั้นจะได้กล่าวถึงระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษาตลอดจนการฟื้นฟูสภาพนิสิตด้วย

ตอนที่ 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษา

1. ประวัติและการจัดการศึกษาโดยสังเขปของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดทำการสอนในระดับปริญญาโทบัณฑิต มาเป็นเวลานานโดยมีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นคนแรกในปีพ.ศ. 2485 ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ การดำเนินการเปิดสอนในครั้งนั้น มิได้มีองค์กรส่วนที่ทำหน้าที่ในการวางนโยบาย กำหนดมาตรฐาน การประสานงาน หรือวางระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้สอดคล้องไว้ในแนวเดียวกัน เมื่อคณะหรือภาควิชาใด มีความประสงค์ที่จะเปิดสอนก็ดำเนินการไปตามความเหมาะสมโดยเอกเทศ ต่อมาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2502 มหาวิทยาลัยได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการชั้นชุดหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาเรื่องบัณฑิตวิทยาลัย" ภายหลังจากที่คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่อง บัณฑิตวิทยาลัยแล้ว ได้อนุมัติในหลักการดังนี้

1. ต้องจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานปริญญาชั้นสูงทั้งหมด
2. บัณฑิตวิทยาลัย จะมีฐานะ เป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัย

3. บัณฑิตวิทยาลัยจะทำหน้าที่เฉพาะในงานด้านบริหาร ส่วนงานด้านวิชาการนั้น ให้อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละแผนกวิชา
4. ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วยผู้แทนคณะต่าง ๆ รวมทั้ง บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรม สปอ. ทำหน้าที่ในด้านนโยบาย และ เพื่อประสานงานระหว่างคณะต่าง ๆ
5. ให้มีคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าแผนกวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน ในบัณฑิตวิทยาลัย ทำหน้าที่กำหนดหลักสูตร ควบคุมมาตรฐานการศึกษาและวิจัย
6. คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการทั้ง 2 ชุด ดังกล่าวข้างต้น
7. ให้บัณฑิตวิทยาลัย มีงบประมาณของตนเอง ซึ่งนอกจากจะเป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายในสำนักงานแล้ว ให้มีงบประมาณค่าสอน และงบประมาณค่าวัสดุ สำหรับใช้ในการศึกษา โดยจัดสรรให้กับแผนกวิชาต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกับแผนกวิชาต่าง ๆ ดียิ่งขึ้น
8. ให้บัณฑิตวิทยาลัย เก็บค่าบำรุงมหาวิทยาลัย จากนิสิตเข้า เป็น เงินทุนของบัณฑิตวิทยาลัย เอง เพื่อใช้จ่ายเพิ่มเติมจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 คณะกรรมการพิจารณาเรื่องบัณฑิตวิทยาลัย ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อจะได้เสนอตามระเบียบของกฎหมายต่อไปในขณะที่เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาอยู่นั้น บัณฑิตวิทยาลัยก็ได้รับอนุมัติงบประมาณแผ่นดินจำนวนหนึ่งเพื่อดำเนินงาน ต่อจากนั้นคณะกรรมการประจำก็ได้พิจารณากำหนดสาขาวิชาและแผนกวิชาที่จะ เปิดสอนและในช่วงระยะเวลาที่รอการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายอยู่นั้น ในปี พ.ศ. 2504 ซึ่งเป็นปีเดียวกันนั่นเอง บัณฑิตวิทยาลัยก็ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยให้ดำเนินการเปิดสอนไปก่อน โดยในปีแรกที่เปิดสอนนั้น มีแผนกวิชาที่เปิดสอนในบัณฑิตวิทยาลัย รวม 16 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา แผนกวิชาสารัตถศึกษา แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ แผนกวิชาการปกครอง แผนกวิชาการต่างประเทศ และการทูต แผนกวิชาฟิสิกส์ แผนกวิชาธรณีวิทยา แผนกวิชาเคมี แผนกวิชาชีววิทยา แผนกวิชาพฤกษศาสตร์ แผนกวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ แผนกวิชาภาษาต่างประเทศ แผนกวิชา

วิศวกรรมไฟฟ้า แผนกวิชาวิศวกรรมเครื่องกล และแผนกวิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล มีจำนวน
นิสิตรวมทั้งสิ้น 138 คน (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2504 : 16-87)

ปัจจุบันมีคณะที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 13 คณะ จำนวน 88 ภาควิชา
2 หน่วยวิชา โดยแบ่งเป็นสาขาในชั้นคุณวุฒิบัณฑิต 11 สาขาวิชา ระดับปริญญาโทบัณฑิต 94
สาขาวิชา และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 22 สาขาวิชา รวมสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับ
บัณฑิตศึกษาทั้งสิ้น 127 สาขาวิชา มีจำนวนนิสิตรวมทั้งสิ้น 4,553 คน โดยแยกเป็นนิสิตชั้น
ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต 86 คน ปริญญาโทบัณฑิต 4,276 คน และประกาศนียบัตรบัณฑิต 191 คน
(บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528 : 30)

หน้าที่และวัตถุประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนและการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ
ในระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนทำหน้าที่เป็นหน่วยควบคุมมาตรฐานด้านวิชาการ ประสานงาน
และสนับสนุนการดำเนินงานของภาควิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัย

1. เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางในการประสานงานระหว่างภาควิชาต่าง ๆ ที่เปิด
ทำการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานทางวิชาการ ของการเรียนการสอนระดับบัณฑิต
ศึกษา
3. เพื่อสนองนโยบายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการผลิตนักวิชาการ นักวิจัย
นักบริหาร ตลอดจนการให้บริการแก่ชุมชน เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยโดยรวม
4. เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และขอบเขตงานบัณฑิตศึกษาของภาควิชาต่าง ๆ
5. เพื่อกระตุ้นให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ทำการวิจัยค้นคว้าในภาควิชาต่าง ๆ
ที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศไทย (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2527 : 1)

การบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัย

การบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัยในปัจจุบัน ดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตาม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 และประกาศ ทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชา ในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกอบด้วย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 คน คณบดีของคณะที่เปิดสอนในบัณฑิตวิทยาลัยและ คณาจารย์บัณฑิตศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ซึ่งหัวหน้าภาควิชาในแต่ละกลุ่ม สาขาวิชา เลือกตั้ง กลุ่มสาขาวิชาละ 4 คน เป็นกรรมการ มีรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่ง ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นกรรมการและ เลขานุการ

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย วางระเบียบและออกข้อบังคับ อนุมัติโครงการใช้จ่ายเงิน ประจำปี จากเงินทุนบัณฑิตวิทยาลัย และควบคุมดูแลมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ ในบัณฑิต วิทยาลัย ให้สอดคล้องกับระเบียบการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

2. คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย

ประกอบด้วย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน คณบดีของคณะที่เปิดสอนใน บัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เลือกตั้ง จำนวน 3 คน และคณาจารย์ บัณฑิตศึกษาซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เลือกตั้งจากกลุ่มสาขาวิชา กลุ่มละ 1 คน เป็นกรรมการ และรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่ง ซึ่งคณบดีแต่งตั้ง เป็นกรรมการและ เลขานุการ

คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย มีหน้าที่วางระเบียบและข้อบังคับของบัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินประจำปีจากเงินทุนบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และมีหน้าที่เสนอรายชื่อนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่สอบไล่ได้ตามหลักสูตรในบัณฑิตวิทยาลัย ต่อสภามหาวิทยาลัย ตลอดจนจัดดำเนินการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัย รวมทั้งรับปรึกษาและให้ความเห็นแก่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยในกิจการของบัณฑิตวิทยาลัย

3. คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ

คือคณะกรรมการที่ประจำอยู่ในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปิดทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย คณบดีของคณะนั้น ๆ เป็นประธาน หัวหน้าภาควิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์บัณฑิตศึกษา ซึ่งคณบดีแต่งตั้ง จำนวนกึ่งหนึ่งของหัวหน้าภาควิชาเป็นกรรมการและอาจารย์บัณฑิตศึกษาคณะหนึ่ง ซึ่งคณบดีแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่พิจารณาและ เสนอรายชื่ออาจารย์ประจำ ที่สอนอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา และมีคุณสมบัติตาม เกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด เพื่อให้บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นคณาจารย์บัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่พิจารณาหลักสูตร แก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ให้ความเห็นชอบโครงร่างและหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิต เพื่อเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ประสานงานด้านบริหารและวิชาการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิต การสอน การวิจัย การจัดทำรายงาน การจัดทำรายงานสอบ การพิจารณาผลสอบประจำภาคการศึกษา การประเมินผลการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งการจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินประจำปีสำหรับบัณฑิตศึกษาของคณะ จากเงินงบประมาณแผ่นดิน และ เงินทุนบัณฑิตวิทยาลัย

4. คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชา

ประกอบด้วย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน คณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผู้อำนวยการสถาบันที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าภาควิชาในสาขาวิชาที่ประมวลผล เข้าด้วยกัน เป็นหลักสูตรสหสาขาวิชา คณาจารย์บัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาที่ประมวลผล เข้าด้วยกัน เป็นหลักสูตรซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนกึ่งหนึ่งของหัวหน้าภาควิชาในสาขาที่

ประมวล เข้าด้วยกัน เป็นหลักสูตรเป็นกรรมการ และอาจารย์บัณฑิตศึกษาคนหนึ่ง ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาศาสตราจารย์ มีหน้าที่พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย หรือคณะกรรมการบริหารแล้วแต่กรณี ได้แก่พิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ให้ความเห็นชอบโครงสร้าง และหัวข้อวิทยานิพนธ์ ประสานงานด้านบริหาร และวิชาการ เกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ การสอน การวิจัย การจัดตารางสอน การจัดตารางสอบ ตลอดจนจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินประจำปี สำหรับบัณฑิตศึกษาศาสตราจารย์ จากเงินงบประมาณและ เงินทุนบัณฑิตวิทยาลัย (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528 : 1-6)

สำหรับการดำเนินการด้านการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น ปัจจุบันดำเนินการตามระเบียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2526 แต่ในรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไปนี้จะกล่าวถึงระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ทั้งนี้ เนื่องจากว่านิสิตที่ออกกลางคันที่เป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษาในปีการศึกษา 2520, 2521 และ 2522 ซึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษานั้น ยังคงใช้ระเบียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520 อยู่ และในที่นี้จะกล่าวไว้เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนาการศึกษาของนิสิตเท่านั้น

นิสิตที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยในปีการศึกษา 2520, 2521 และ 2522 ซึ่งเป็นประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้นั้น จะได้รับการวัด และประเมินผลการศึกษา ตามระเบียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520 หมวดที่ 4 การวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนาการ เป็นนิสิตไว้ ดังนี้

ข้อ 28. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

28.1 การวัดผลการสอบวิทยานิพนธ์กำหนดไว้เป็น 4 ระดับ คือ

ดีมาก (Very Good)

ดี (Good)

ผ่าน (Pass)

ตก (Failure)

28.2 ผลการสอบรายวิชามีลำดับชั้นและแต้มดังนี้

ลำดับ	ความหมาย	แต้ม
A	ดีมาก	4
B	ดี	3
C	พอใช้	2
D	อ่อน	1
F	ตก	0

การให้ F จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

28.2.1 นิสิตถูกตัดสินว่าสอบตก

28.2.2 นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

28.2.3 นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ เนื่องจากได้รับการตัดสินว่ามา

เรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ในรายวิชานั้น

28.2.4 นิสิตทำผิดข้อบังคับการสอบไล่ หรือระเบียบปฏิบัติ

ในการสอบไล่ ซึ่งกำหนดโดยคณะที่นิสิตศึกษาอยู่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก

28.3 นอกจากลำดับชั้นข้อ 28.2 แล้ว ผลการศึกษาของรายวิชาหนึ่ง ๆ

อาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์ต่อไปนี้

I การวัดผลไม่สมบูรณ์ (In complete)

P การวัดผลยังไม่สิ้นสุด (In Progress)

S ผลการเรียนและการปฏิบัติงานตามหน่วยกิตที่ลงทะเบียน

เป็นที่พอใจ (Satisfactory)

U ผลการเรียนและการปฏิบัติตามหน่วยกิตที่ลงทะเบียน

เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)

- V ผู้ร่วมฟังการบรรยาย (Visitor)
 W ถอนโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn with Permission)
 M นิสิตขาดสอบ (Missing)
 X ยังไม่ได้รับการประเมินผล

28.3.1 การให้ I จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

28.3.1.1 นิสิตป่วยในระหว่างการสอบรายวิชานั้น

โดยมีใบแพทย์จากหน่วยอนามัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาลของทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือโรงพยาบาลเอกชนที่ทางราชการรับรองและได้รับอนุมัติให้ลาป่วยได้

28.3.1.2 อาจารย์ผู้สอนและหัวหน้าแผนกวิชาเห็น

สมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

28.3.1.3 นิสิตขาดสอบโดยเหตุอันวิสัย และขณคดี

อนุมัติ

ในทั้ง 3 กรณี นิสิตจะต้องทำการสอบและ หรือทำงาน

ที่กำหนดให้เพิ่มเติมให้เสร็จ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการสอบได้ ภายใน 2 สัปดาห์แรกของการศึกษาถัดไป มิฉะนั้น สัญลักษณ์ I จะเปลี่ยนเป็น F โดยอัตโนมัติ นอกจากนี้จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

28.3.2 การให้ P กระทำได้เฉพาะรายวิชาที่มีการสอนหรือ

ปฏิบัติงานต่อเนื่องกันมากกว่า 1 ภาคการศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือในรายวิชาที่แผนกวิชาไม่สามารถทำการสอบได้ เมื่อสิ้นภาคการศึกษา หรือผู้สอนทำการสอนยังไม่ครบตามหลักสูตรด้วย เหตุผลอันพันวิสัย

28.3.3 การให้ S กระทำได้ในวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือใน

วิชาซึ่งแผนกวิชาที่สอน เห็นว่าไม่ควรจำแนกผลการศึกษานิสิตในวิชานั้น เป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน หรือในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามประมาณหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่นิสิตลงทะเบียน

ในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

28.3.4 การให้ U กระทำได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 28.3.3 แต่ผลการเรียน หรือการปฏิบัติของนิสิตไม่เป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

28.3.5 การให้ V กระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนในฐานะ "ผู้ร่วมฟังการบรรยาย" โดยไม่นับหน่วยกิต

28.3.6 การให้ W กระทำได้ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนไว้ แต่

28.3.6.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาภายหลังเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อ 19.3 และ 21.3

28.3.6.2 นิสิตถูกสั่งพักการศึกษา เนื่องจากทำผิดระเบียบข้อบังคับการสอบไล่ หรือระเบียบปฏิบัติในการสอบไล่ซึ่งกำหนดโดยคณะที่นิสิตศึกษาอยู่ หรือกระทำความผิดอื่น ๆ ในระหว่างที่ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย

28.3.7 การให้ M จะกระทำได้ในรายวิชาที่นิสิตขาดสอบ แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้

28.3.8 การให้ X จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัย ยังไม่ได้รับรายงานผลการประเมินของรายวิชานั้น ๆ ตามที่กำหนด

ข้อ 29. การคำนวณหน่วยกิตสะสม และแต้มเฉลี่ยสะสม

29.1 การคำนวณหน่วยกิตสะสมและแต้มเฉลี่ยสะสม ให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาคและจะต้องประกาศผลให้แล้วเสร็จก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษาถัดไป

29.2 ในการคำนวณหน่วยกิตสะสม ไม่ให้นำหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ I, P, S, U, V, W, M, และ X ไปคิดแต้มเฉลี่ยในภาคการศึกษานั้น

29.3 การนับหน่วยกิตสะสม จะนับจากหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตร
ที่นิสิตได้ล่าดับชั้น A,B,C หรือได้สัญลักษณ์ S เท่านั้น

29.4 การรวมจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณแต้มเฉลี่ย จะนับจาก
หน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรที่นิสิตสอบได้ตามล่าดับชั้น A,B,C, หรือ F เท่านั้น ใน
กรณีที่มีลิตลงทะเบียนศึกษาไตมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นำหน่วยกิตและแต้มที่ได้จากทุก ๆ ครั้ง
ไปใช้ในการคำนวณ

29.5 การคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสมประจำภาคการศึกษาใด ๆ จะคำนวณ
โดยเอาผลคูณของหน่วยกิตกับแต้มเฉลี่ยของแต่ละรายวิชาารวมกันหารด้วยผลรวมของหน่วยกิต
ตามข้อ 29.4

ข้อ 30. สภาพการเป็นนิสิต การสอบตก และการเรียนซ้ำ

30.1 นิสิตทดลองศึกษาจะต้องสอบไล่ให้ได้แต้มเฉลี่ยอย่างน้อย 3.00
เมื่อสิ้นภาคการศึกษาเป็นครั้งแรก จึงจะเปลี่ยนสภาพเป็นนิสิตสามัญ มิฉะนั้น จะพ้นสภาพ เป็น
นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.2 นิสิตสามัญที่ได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 จะพ้นสภาพการเป็น
นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.3 เมื่อสิ้นภาคการศึกษาใด นิสิตสามัญที่ได้แต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 3.00 จะต้องทำแต้มเฉลี่ยสะสมให้ได้ 3.00 ภายในกำหนดดังนี้

30.3.1 สองภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนิสิตประกาศนียบัตรชั้นสูง

30.3.2 สามภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนิสิตปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
และนิสิตในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการ เป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ในกรณีนิสิตได้แต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 3.00 ให้เรียกว่า "รอทริจ" การรอทริจนั้นให้นับภาคการศึกษาต่อเนื่องกัน ถึงแม้ว่านิสิตจะได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษา หรือลงทะเบียน เฉพาะวิทยานิพนธ์ก็ตาม

30.4 นิสิตที่สอบรายวิชาบังคับได้ D หรือ F จะต้องลงทะเบียนเข้าศึกษารายวิชานั้นซ้ำอีก

30.5 นิสิตที่มีระยะเวลาการศึกษาคงตามกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่สอบได้หน่วยกิตไม่ครบตามหลักสูตรก็ดี หรือได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ก็ดี จะพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.6 นิสิตที่สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับ "ตก (Failure)" ตามข้อ 28.1 ให้พ้นสภาพนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.7 นิสิตที่มีได้ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาให้พ้นสภาพนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ 30.7 ไปแล้วไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา อาจขอคืนสภาพการเป็นนิสิตได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522 : ค 24-31)

จากระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ดังกล่าวสามารถสรุปลักษณะการพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย หรือการออกกลางคันของนิสิตได้เป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ลาออก หมายถึง การที่นิสิตแสดงความจำนงขอลาออกเองโดยได้รับความเห็นจากหัวหน้าแผนกวิชาโดยนิสิตสามารถสมัครสอบเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิมได้

ระเบียบข้อ 22 "นิสิตที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ให้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความเห็นชอบจากหัวหน้าแผนกวิชา ประกอบการพิจารณาอนุมัติของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตจะขอลาออกระหว่างการสอบไล่ประจำภาคไม่ได้ และระหว่างที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้ลาออก ให้ถือว่านิสิตผู้นั้นยังมีสภาพเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย"

2. สอบตกออก หมายถึง การที่นิสิตได้แต้มเฉลี่ยหรือแต้มเฉลี่ยสะสมไม่เป็นไปตามระเบียบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ดังนี้

ระเบียบข้อ 30.1 นิสิตทดลองศึกษาจะต้องสอบไล่ให้ได้แต้มเฉลี่ยอย่างน้อย

3.00 เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นครั้งแรก จึงจะเปลี่ยนสภาพเป็นนิสิตสามัญ มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.2 นิสิตสามัญที่ได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 จะพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

30.3 เมื่อสิ้นภาคการศึกษาใด นิสิตสามัญที่ได้แต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 3.00 จะต้องทำแต้มเฉลี่ยสะสมให้ได้ 3.00 ภายในกำหนด

30.3.1 สองภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนิสิตประกาศนียบัตรชั้นสูง

30.3.2 สามภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนิสิตปริญญา
มหาบัณฑิตและนิสิตในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต

มิฉะนั้น จะพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ในกรณีที่มีนิสิตได้แต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 3.00 ให้เรียกว่า "รอพินิจ" การรอพินิจนั้นให้นับภาคการศึกษาต่อเนื่องกันถึงแม้ว่านิสิตจะได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษา หรือลงทะเบียนเฉพาะวิทยานิพนธ์ก็ตาม

30.6 นิสิตที่สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับ "ตก (Failure) ตามข้อ 28.1 ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

3. ถูกจำหน่ายชื่อออก หมายถึง การที่นิสิตไม่มาลงทะเบียนเรียนติดต่อกัน โดยมิได้ชี้แจงเหตุผลภายใน 2 ภาคการศึกษา

ระเบียบข้อ 30.7 นิสิตที่มีได้ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาให้พ้นสภาพการ

เป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ 30.7 ไปแล้วไม่เกิน 1 ภาค การศึกษา อาจขอคืนสภาพการเป็นนิสิตได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

4. ไม่สำเร็จการศึกษาภายใน 5 ปี

ตามระเบียบข้อ 30.5 ได้ระบุไว้ว่า "นิสิตที่มีระยะเวลาศึกษาครบตามกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่สอบได้หน่วยกิตไม่ครบตามหลักสูตรก็ดี หรือได้แต่มีเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ก็ดี จะพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษา

งานวิจัยที่กล่าวถึงภูมิหลังและสาเหตุออกกลางคันของนักศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ได้มีผู้ทำวิจัยไว้หลายเรื่อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

ในการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลัง และสาเหตุการออกกลางคันในประเทศไทยนั้น มีผู้ทำการวิจัยไว้ทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา แต่ในที่นี้จะกล่าวถึง ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังและสาเหตุการออกกลางคันในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น ซึ่งได้มีผู้ทำวิจัยไว้หลายเรื่อง ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน และสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษา เช่น อรณูช ปุณยกันก (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะที่นิสิตออกกลางคัน สถานภาพปัจจุบันของนิสิตที่ออกกลางคัน และเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ออกกลางคันเมื่อมีฐานะเทียบเท่าชั้นปีที่ 1 รุ่น ปีการศึกษา 2521-2524 จำนวนทั้งสิ้น 858 คน พบว่า

นิสิตที่ออกกลางคัน ส่วนมากเป็นนิสิตชาย มีอายุเฉลี่ย 18-29 ปี คณะที่มีนิสิตที่ออกกลางคันมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือคณะ เกษศาสตร์ และคณะที่มีนิสิตออก

กลางคั่นน้อยที่สุด คือคณะอักษรศาสตร์ นิสิตที่ออกกลางคั่นส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 89.64 ของนิสิตที่ออกกลางคั่นกำลังศึกษาในคณะที่นิสิตสอบคัดเลือกได้ใหม่ ในปีการศึกษาต่อมา ร้อยละ 2.76 เท่านั้น ที่กำลังศึกษาต่อต่างประเทศ และนิสิตที่ออกกลางคั่นส่วนมาก เข้าศึกษาใหม่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคั่น พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ความสัมพันธ์กับอาจารย์ เช่น นิสิตและอาจารย์ได้เถียงกันเสมอ อาจารย์ใช้อำนาจในการสอนและการปกครองมากเกินไป นิสิตมีปัญหากับอาจารย์เสมอ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้เรียน เป็นต้น

ทัศนคติต่อวิชาชีพที่ศึกษา เช่น มองไม่เห็นประโยชน์ของสาขาวิชาที่เรียนมองไม่เห็นแนวทางประกอบอาชีพ

ฐานะทางเศรษฐกิจและการเงิน เช่นครอบครัวยากจนมีรายได้น้อย ต้องทำงานพิเศษเพื่อหารายได้มาใช้ในการเรียน ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ต้องรับภาระงานบ้านมากเกินไป

ความสามารถของนิสิตและเนื้อหาของหลักสูตร เช่นวิชาที่เรียนยากเกินไปหลักสูตรวางจุดหมายไว้สูง และมีเนื้อหาวิชามากเกินไป ผลการเรียนรู้ได้คะแนนต่ำ เป็นต้น

ลักษณะของครอบครัว เช่น ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว

ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เช่นลำบากในการหาที่อยู่ที่เหมาะสมกับการเรียน การเดินทางไปศึกษาลำบาก

นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ โสภกา ผ่องชัยกุล (2527 : ง-จ) ได้ศึกษาปัญหาการออกกลางคั่นของนิสิต นักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพของผู้ออกกลางคั่น และสาเหตุการออกกลางคั่นของนักศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 3 สถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จำนวนทั้งสิ้น 961 คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพของผู้ออกกลางคั่น พบว่า นิสิตนักศึกษา เพศชาย ออกกลางคั่นมากกว่า

เพศหญิง ส่วนใหญ่ของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคัน มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองมีอาชีพประกอบกิจการส่วนตัว สำหรับสาเหตุการออกกลางคันทัน พบว่า สาเหตุที่ออกกลางคันสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ต้องการออกไปสอบเข้าคณะหรือสาขาอื่น ทดลองออกมาทำการสอบคัดเลือกใหม่ และมองไม่เห็นแนวทางประกอบอาชีพ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523 : 77-79)

ได้ทำการศึกษาภูมิหลังและสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2513-2514 ทั้งหมดจำนวน 568 คน โดยการสัมภาษณ์พบว่า ภูมิหลังทางครอบครัวของผู้ออกกลางคัน ส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และประกอบอาชีพส่วนตัว เป็นบุตรคนกลาง และมาจากครอบครัวขนาดใหญ่ ส่วนภูมิหลังทางการศึกษา พบว่า ผู้ที่ออกกลางคัน เป็นผู้ที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพียงพอที่จะเรียนได้สำเร็จ สำหรับสาเหตุการออกกลางคันจากมหาวิทยาลัยพบว่า สาเหตุที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง คือ การแบ่งเวลาไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ส่วนสาเหตุสำคัญรองลงมาคือ ทัศนคติต่อวิชาและคณะที่เรียนไม่ดี เพราะไม่ชอบคณะที่เรียน เลือกวิชาไม่ตรงกับความสนใจ เลือกแผนกไม่ตรงกับความถนัดของตนเอง รู้สึกว่าคณะที่ตนสังกัดไม่เป็นที่ยกย่อง ไม่ชอบวิธีการสอนของอาจารย์ขาดความสัมพันธ์กับอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ สาเหตุอื่น ๆ ที่มีความสำคัญใกล้เคียงคือ พื้นความรู้และสติปัญญาไม่ดีพอ ทำกิจกรรมนิสิตมากเกินไป และไม่ชอบกิจกรรมนิสิตการปรับตัว เข้ากับการเรียนชั้นมหาวิทยาลัยไม่ได้ ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี และสุขภาพอ่อนแอ

จากการวิจัยของวิสาข์ เกษประทุม (2522 : 58-59) ในการวิเคราะห์ความสูญเสีย

เปล่าทางการศึกษาของวิทยาลัยครุนครสวรรค์ พร้อมทั้งสาเหตุการออกกลางคัน และการเรียนช้ากว่ากำหนดของนักศึกษา พบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันและเรียนช้ากว่ากำหนด คือ ปัญหาด้านการเงิน ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ไม่สนใจเรียน สติปัญญาและสุขภาพไม่ดี สอบตกบ่อย ๆ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการเรียน และปรับตัวเข้ากับสังคมของวิทยาลัยไม่ได้

กมล กล้าหาญ (2527 : 98-103) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา และสาเหตุการออกกลางคัน พบว่า นักศึกษาที่ออกกลางคันเป็นชาย ร้อยละ 61.21 หญิงร้อยละ 38.79 มีอายุระหว่าง 23-30 ปี มากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นผู้มีครอบครัวแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่ออกกลางคันส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 3,000-5,000 บาท และมีจำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู 3-4 คน สำหรับด้านการศึกษาพบว่า สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ออกกลางคันมากที่สุด วุฒิเดิมก่อนเข้าการศึกษา คือ วุฒินุปริญญาหรือเทียบเท่า จุดประสงค์ที่สมัครเข้าเรียน เพราะต้องการจะได้คุณวุฒิส่งขึ้น และเมื่อออกกลางคันไปแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อที่ใดเลย ส่วนสาเหตุที่ออกกลางคันในด้านส่วนตัวนั้น พบว่าสาเหตุที่สำคัญ คือ ด้านความพร้อมในการเรียน เป็นสาเหตุเนื่องจาก นักศึกษามีเวลาว่างน้อยจนไม่สามารถเรียนได้ และนักศึกษาควบคุมการศึกษาด้วยตนเองไม่ได้สำหรับด้านความมั่นใจในระบบการเรียนการสอน พบว่า มีสาเหตุเนื่องมาจากนักศึกษาขาดการติดต่อ และใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาไม่แน่ใจว่าจะเรียนได้จนครบหลักสูตร ส่วนด้านการติดต่อสื่อสารนั้น มีสาเหตุเนื่องมาจากที่พักอาศัยของนักศึกษาอยู่ห่างจากสนามสอบ และสถานที่สอนเสริม สำหรับสาเหตุการออกกลางคันในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย พบว่า สาเหตุสำคัญ คือด้านเอกสารการสอนและวัสดุการศึกษา เป็นเพราะนักศึกษาได้รับ เอกสารและวัสดุการศึกษาล่าช้า เนื้อหาในเอกสารการสอนแต่ละชุดมีมากเกินไป และเนื้อหาในเอกสารการสอนที่นักศึกษาได้ศึกษามีเนื้อหายากเกินไป

งานวิจัยที่กล่าวมาแล้วนั้น ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ออกกลางคันและสาเหตุออกกลางคันของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี ยังมีงานวิจัยที่ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านส่วนตัว และครอบครัว ด้านเศรษฐกิจสังคม และด้านการศึกษา กับโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนิสิตนักศึกษาด้วย เช่น การวิจัยของ จิตรภาภา กุญชรบุตร (2522 : ง) ได้ศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิหลังกับ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตที่สำเร็จการศึกษา ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี 2517-2521 จำนวน 1,568 คน พบว่า ตัวแปร เพศ อายุ ภูมิฐานะ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนั้น พรทิพย์ ถาวรจักร (2524 : 26-27) ยังได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในองค์ประกอบด้านบิดามารดา องค์ประกอบด้านนิสิต และองค์ประกอบด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรในองค์ประกอบด้านบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์กันสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ของบิดามารดา และตัวแปรในองค์ประกอบด้านนิสิตที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ คณะ จำนวนครั้งที่สอบ เข้ามหาวิทยาลัย ลำดับที่ในการเลือก คณะที่ศึกษา จำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละเดือน การได้รับรางวัลและวิธีเดินทางมามหาวิทยาลัย

เสาวนีย์ ดิสงฆ์ (2520 : 128) ได้ศึกษาโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนิสิต นักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมทั้งเปรียบเทียบโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา สำเร็จการศึกษาล่วงกำหนดเวลา และออกกลางคัน เป็น .60, .08 และ .12 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตชายมีโอกาสสำเร็จการศึกษาล่วงกำหนดเวลาและโอกาสออกกลางคันสูงกว่านิสิตหญิง อย่างมีนัยสำคัญ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีบิดามีอาชีพ เกษตรกรรม มีโอกาสออกกลางคันสูงกว่านิสิตที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ อาชีพค้าขาย และเจ้าของกิจการ และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีมารดามีอาชีพ เกษตรกรรม มีโอกาสออกกลางคันสูงกว่านิสิตที่มีมารดาเป็นคหบดีมีอาชีพรับราชการ และอาชีพค้าขาย และเจ้าของกิจการ อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนั้น ศศิธร แม้นสงวน (2523 : 59-60) ยังได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบภูมิหลังของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ โดยใช้ประชากรที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2518 และสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาในปี 2521 ผลการวิจัยพบว่า อายุ รายได้ ขณะที่ทำการศึกษาวุฒิเดิมก่อน เข้าการศึกษา ลำดับที่การเป็นบุตร จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา อยู่ จำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษา ถึง ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาของบัณฑิตในแต่ละคณะทุกคณะ เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถนำมาจำแนกกลุ่มของบัณฑิตระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญ

สถานภาพสมรสของบัณฑิตในขณะที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ พบว่า ในขณะนิเทศศาสตร์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในคณะศึกษาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อาชีพของบัณฑิตในขณะที่กำลังศึกษาของกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ของแต่ละคณะทั้ง 7 คณะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ในปี พ.ศ. 2523 สุปราณี พันธุ์น้อย และคณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 184-190) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจตัวแปรที่อาจมีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษา การลาออกกลางคัน และการสอบตกของนักศึกษาพยาบาลรามาริบัติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาในโรงเรียนพยาบาลรามาริบัติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 - 2519 จำนวน 453 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. เพศ เพศหญิงมีอัตราการสำเร็จการศึกษามากกว่าเพศชาย และลาออกกลางคันและตกซ้ำชั้นน้อยกว่าเพศชายอย่างเห็นได้ชัด
2. อายุ อัตราการออกกลางคัน และตกซ้ำชั้น พบในกลุ่มอายุ 22-23 ปี มากกว่ากลุ่มอื่น
3. ภูมิลำเนา อัตราการสอบตกซ้ำชั้นพบมากที่สุดในกลุ่มที่มีภูมิลำเนาและโรงเรียนชั้น ม.ศ. 5 อยู่จังหวัดเดียวกัน ส่วนอัตราการออกกลางคันใกล้เคียงกันทุกกลุ่ม
4. อาชีพบิดามารดา พบว่ากลุ่มที่มีบิดาเสียชีวิตก่อนนักศึกษาจะเข้าเรียนพยาบาล มีอัตราตกซ้ำชั้น และลาออกกลางคันมากที่สุด สำหรับอาชีพมารดา กลุ่มที่ลาออกกลางคันมากที่สุด คือกลุ่มที่มีมารดาเป็นแม่บ้าน ด้านข้อมูลการศึกษา ก่อนเข้าเรียนพบว่า

1. คะแนน ม.ศ. 5 กลุ่มที่ได้คะแนน 60-69 % มีอัตราการออกกลางคันน้อยที่สุด กลุ่มที่ได้คะแนน 70-79% มีอัตราการออกกลางคันมากที่สุด

2. กลุ่มที่สำเร็จ ม.ศ. 5 มาแล้ว 2-4 ปี ไม่มีการออกกลางคันเลย ในขณะเดียวกับกลุ่มที่เรียนพยาบาลในปีที่สำเร็จมีอัตราการออกกลางคันมากที่สุด

3. คะแนนสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัยหลังจากเข้าศึกษาแล้ว พบว่า กลุ่มคะแนนสูงสุดมีอัตราการออกกลางคันมากที่สุด

ในปีการศึกษา 2520 สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (2519:105-107) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาควิทยา : การเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบด้าน เพศ อายุ อาชีพของบิดามารดา และภูมิลำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาซึ่งมี 3 ลักษณะคือ สำเร็จตามเวลา สำเร็จหลังกำหนดเวลา และออกกลางคัน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2509 กับ 2512 และที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รุ่นปีการศึกษา 2509-2511 ผลการวิจัยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะวิทยาศาสตร์ (สาขาธรณีวิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เท่านั้น และนักศึกษาชายและหญิงมีโอกาสสำเร็จการศึกษาในแต่ละลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ตัวประกอบด้านอันดับการเลือกส่วนมากไม่มีความสัมพันธ์ กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ยกเว้น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เท่านั้น และนักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาในอันดับต่างกัน ส่วนมากมีโอกาสสำเร็จการศึกษาในแต่ละลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนตัวประกอบด้านอายุ อาชีพของบิดามารดา ภูมิลำเนา และคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาบางคณะในแต่ละมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่มีระดับตัวประกอบต่างกันบางคู่ มีโอกาสสำเร็จการศึกษาในบางลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับภูมิหลังและสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สำหรับงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับภูมิหลังและสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต ยังไม่มีใครได้

ศึกษาไว้ จะมีบ้างก็ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาในระดับปริญญาโทเท่านั้น เช่น กฤษณีย์ อุทุมพร (2527: ง-จ) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบด้านส่วนตัว และด้านการศึกษา กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2524 และ 2525 จำนวน 1,429 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.5 คือ ตัวแปรองค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ อาชีพ การทำงาน รายได้ รายจ่าย ส่วนตัวแปรองค์ประกอบด้านการศึกษา ได้แก่ เวลาเรียน เกรดเฉลี่ย ระดับปริญญาตรีสถาบันที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนตัวแปรองค์ประกอบที่ร่วมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยทั้งหมด คือ เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อปี การทำงานในบริษัทร้านค้าก่อนเข้าศึกษา การรับทุน ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย การทำงานในสถานศึกษาเอกชนระหว่างศึกษา

พรทิพย์ ทิพย์พิช (2527 : 66) ได้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ของข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อเต็มเวลาระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 โดยมีมุ่งวิเคราะห์ตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกข้าราชการครู กรมสามัญศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 497 คน จาก 4 สถาบันการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสำคัญที่มีส่วนในการจำแนกตามความแตกต่างของกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษา คือ ลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ จึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ ลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ และภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ ตัวแปรสำคัญที่ปรากฏในสมการจำแนกประเภทระหว่างผู้สำเร็จการศึกษา

ภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษา โดยที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูง ในเกือบทุกสถาบันการศึกษา คือ ลักษณะการลาศึกษาต่อ การรับผิดชอบงานในหน้าที่ และปัญหาความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

สรุป

จากการศึกษาผลการวิจัยภายในประเทศพบว่า ลักษณะทั่วไปหรือภูมิหลังของนิสิตนักศึกษาที่ออกกลางคันในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มาจากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ บิดามารดาได้รับการศึกษาน้อย ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี ส่วนสาเหตุการออกกลางคันนั้น พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ

ด้านส่วนตัวและครอบครัว ได้แก่ สุขภาพไม่ดี สภาพสมรส ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในการศึกษา ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว และไม่เห็นประโยชน์จากการศึกษา

ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี ต้องออกไปประกอบอาชีพ ได้รับเงินสนับสนุนทางการศึกษาน้อย

ด้านการศึกษาและสถานศึกษา ได้แก่ พื้นฐานการศึกษาไม่ดี ความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอนไม่ดี ความไม่เสมอภาคและความไม่ยุติธรรมของอาจารย์ การแบ่งเวลาในสถานศึกษาไม่เหมาะสม เลือกสาขาวิชาที่ตรงกับความถนัดของตนเอง เป็นต้น

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวกับการออกกลางคันในระดับอุดมศึกษา ในต่างประเทศนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักศึกษา เช่น อัลลิสัน โจเซฟ (Allison Joseph : 1972 : 2248-A) ได้ศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนเทคนิคอาชีพศึกษาในรัฐหลุยส์เซียนา พบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน มี 8 ประการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นองค์ประกอบด้านส่วนตัวและครอบครัว เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่ำ สุขภาพไม่ดี เกิดความเจ็บป่วยทั้งตัวนักศึกษาเอง หรือบุคคลในครอบครัว นักศึกษาต้องไปประกอบอาชีพหรือออกไปเพื่อสมรส และปัญหา

ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นักศึกษาขาดความรับผิดชอบไม่สนใจเรียน ไม่เห็นประโยชน์ในการเรียน ส่วนสาเหตุการออกกลางคันด้านอื่น ๆ คือ การบริหารโรงเรียนไม่ดี เครื่องมือและและบุคลากรไม่เพียงพอ นอกจากนั้นการวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่าม้องค์ประกอบอีกหลายประการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา ได้แก่ เจตนาคติของผู้ปกครองต่อการศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พื้นฐานการศึกษาของผู้ออกกลางคัน และความสามารถทางการเรียนของผู้เรียน

นอกจากนี้ยังมี โมฮัมหมัด เปตาฟา (Mohammad Paydarfar 1977 : 3322 A -3323 A) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบด้านส่วนตัวและครอบครัว ได้แก่ สภาพภาพของครอบครัว ความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ สภาพภาพสมรส ความสนใจในการศึกษา ระดับสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน นอกจากนั้นยังพบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันด้านอื่น ๆ ได้แก่ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ความพอใจ ในบุคลิกภาพของอาจารย์ การสอน และความพอใจในสังคมของสถานศึกษา

จากผลการวิจัยของแอน เดอร์สัน โอนอช อาบิเจียล (Anderson Inoz Abigial 1979 : 7109-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต พบว่าองค์ประกอบที่สำคัญ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา คือปัญหาค่าใช้จ่ายในการเรียน เจตนาคติของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการเรียน ตลอดจนงานในหน้าที่ที่นักศึกษารับผิดชอบอยู่ นอกจากนั้นยังพบว่า สุขภาพ ความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักศึกษาตลอดจนเจตนาคติของอาจารย์ และนักศึกษาอื่น ๆ ที่มีต่อนักศึกษาผู้ใหญ่ในสถานศึกษานั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษาด้วย เช่นเดียวกับ ผลงานวิจัยของ ยอร์จ แซงการา เดวิส จูเนียร์ (George Sankara Davis Junior) 1964 : 2174-A) ซึ่งได้วิจัยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักศึกษาที่มาลงทะเล เบียน เรียนในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับพลเมือง อาสาป้องกันชาติแห่งรัฐฟลอริดา พบว่าการวางตัวของอาจารย์ เช่นการพบปะพูดคุย การให้ความเสมอภาค และความยุติธรรมของอาจารย์ มีความเกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษา

นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ จอห์น อเลน รูช (John Alen Rouch 1976 : 1307-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของนักศึกษาที่กำลังศึกษาและนักศึกษาที่ออกกลางคัน กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยไมอามีที่ออกกลางคันในปี 1975-1976 และ 1977 จำนวน 318 คน ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการออกกลางคัน เป็นผลมาจากการที่นักศึกษาไม่ใช้บริการให้คำปรึกษา นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.0 ในภาคแรกของการศึกษามีแนวโน้มที่จะออกกลางคัน และการมองเห็นประโยชน์ของวิชาเอกมีน้อย โดยเฉพาะสำหรับเพศหญิง จึงทำให้เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันมากกว่าเพศชายนอกจากนั้น ยังพบว่ามีประมาณร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่คิดว่าสาขาวิชาที่เรียนนั้น ไม่มีประโยชน์จึงลาออกเพื่อไปเรียนในสาขาวิชาที่ตนถนัดหรือสนใจ

จากผลการวิจัยของซูซาน แพตตริเซีย มาตินสัน (Susan Patricia Martinson 1980 : 127-A) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างนักศึกษาปีที่ 1 ที่ออกกลางคันกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยแคนซัส รุ่นปีการศึกษา 1977 โดยศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ออกกลางคัน และศึกษาถึงภูมิหลังและคุณสมบัติของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในสถาบัน พบว่าปัญหาสำคัญที่ทำให้ออกกลางคัน คือปัญหาเรื่องการเงิน การย้ายสถานศึกษา และพวกที่ออกกลางคัน เป็นพวกที่มีอายุมากกว่าเพื่อนในวัยเรียน ลงทะเบียนเรียนมากวิชากว่าพวกที่กำลังเรียนอยู่ มีความทะเยอทะยานในการศึกษาน้อย มีความสนใจที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยน้อย และไม่ค่อยอุทิศเวลาให้กับการศึกษาอย่างเต็มที่

ต่อมา เดนนิส โจเซฟ ดัลเนียก (Dennis Joseph Dulniak 1982 : 3455-A-3456-A) ได้ศึกษาลักษณะและคาดคะเนการออกกลางคันของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยมอนทานา จำนวน 1,159 คน ซึ่งเข้าศึกษาใหม่ในปีการศึกษา 1977 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายมีอัตราการออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำมีอัตราการออกกลางคันสูง และนักศึกษาที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกเรียนวิชาใด จะมีอัตราการออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาที่เลือกเรียนในวิชาที่ตนเองสนใจและมีความถนัด

ในขณะเดียวกัน อัลเบิร์ต ยูจีน จอห์นสัน จูเนียร์ (Albert Jugene Johnson Junior 1981 : 569-A-570-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสูญเปล่าของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยบาคเกอร์ โดยศึกษาความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ยังคงศึกษาต่อ และ นักศึกษาที่ออกกลางคันในปี 1975, 1977, 1978 โดยมุ่งที่จะวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการ ออกกลางคัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ นักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยบาคเกอร์ ในปี 1975, 1977, 1978 รวมจำนวนทั้งสิ้น 440 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผล ทำให้นักศึกษาออกกลางคันได้แก่ ผลการเรียนของนักศึกษา สถานภาพทางอาชีพของผู้ปกครอง ค่านิยมของผู้ปกครอง ค่านิยมของผู้ปกครองที่มีต่อสถาบันการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและการปรับตัวเข้ากับกลุ่ม

นอกจากนั้น เคนเนท บี คลาร์ค (Kenneth B. Clark 1976 : 120-A) ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา กับภาวะการศึกษาของบุตรหลาน ของชาวอเมริกันนิโกรจำนวน 1,519 คน ซึ่งเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หลายแห่ง ผลการศึกษาพบว่า

1. ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของบิดามารดา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับวิทยาลัยของบุตรหลาน จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา
2. ระดับอาชีพของบิดามารดา มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการเรียนของบุตร
3. ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการศึกษาของบุตรหลาน ถ้าบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่ง เคยเรียนจบมหาวิทยาลัยมาแล้ว จะมีแนวโน้มว่าบุตรหลานจะได้เรียนจบชั้นปริญญา แต่ถ้าบิดามารดาไม่เคยเรียนจบระดับมหาวิทยาลัย จะมีแนวโน้มว่าบุตรหลานจะไม่จบระดับมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งแสดงว่าอาชีพและระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนิสิต ถ้าบิดามีอาชีพและระดับการศึกษาต่ามนิสิตมักจะมีแนวโน้ม เรียนไม่ได้

ตามที่มีผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็น เฉพาะผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภูมิหลัง และสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาใน

ระดับอุดมศึกษาสูงสุดแค่ระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งกล่าวถึงภูมิหลัง สรุปได้เป็นด้านต่าง ๆ คือ ด้านตัวนิสิตนักศึกษา ครอบครัว สภาพแวดล้อม ด้านสังคม การงาน และการศึกษา ส่วนภูมิหลังของนิสิตในระดับปริญญาโทบัณฑิต และการรับรู้สาเหตุการออกกลางคันโดยตรงนั้น เท่าที่ค้นคว้ามายังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภูมิหลังของนิสิตในระดับปริญญาโทบัณฑิต ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านส่วนตัว และครอบครัว ได้แก่ เพศ อายุขณะที่เริ่ม เข้าศึกษา จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา ลำดับที่การเป็นบุตร ภูมิลำเนาเดิม เป็นต้น ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การประกอบอาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา เป็นต้น ส่วนด้านการศึกษา ได้แก่ วุฒิการศึกษาเดิม เหตุผลที่เข้าศึกษาต่อ การลาศึกษาต่อ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนั้น ก็จะศึกษาถึงการรับรู้สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตในระดับปริญญาโทบัณฑิตด้วย